

- မၤတၢ်ကဵုဒုးကဵုဒုၣ်ဆူန့ၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအအိၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ဒီးနီၢ်ဒီးနီၢ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲတဆူၣ်တဆူၣ်တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအရူၤ(HaDSCO)(လိတဲစိ-၁၈၀၀၈၁၃၅၈၃)
- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးလၢတၢ်ကက့ၢ်ထံသမံသမိးက့ၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်ခိဖျိသးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်(လိတဲစိ-၀၈၆၁၄၅၃၉၀၀)တက့ၢ်.စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်ကရဲၣ်က့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကလဲၤကနၣ်က့ၢ်ဘျီၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်လၢ၅၅န့ၢ်အတီၢ်ပူၤ(၁၀လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်)ဘၣ်ယးနတၢ်ကဲထီၣ်ပုၤဆါလၢတၢ်ကူၤစါအီၤလၢတအိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထာဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဆူၣ်ညါ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်လၢလံာ်ဒုးသ့ၣ်ညါတဘျီအံၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်လၢတၢ်ဆီလီၤအီၤလၢနီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်ယးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဘျီတခါအံၤတၢ်ကွဲးဖျိကွဲးဖျိလီၤအီၤလၢဒုးသ့ၣ်ညါတဖၣ်လၢလံာ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

- ပုၤဆါလၢအမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်
- ပုၤတၢ်အပူၤတၢ်ကူၤစါယါဘျါတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်လၢပုၤဆါလၢအမ့ၢ်သးမၤကလိတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ဒီးန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢနီၢ်သးတၢ်ဆါတခါအဂီၢ်
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်လၢနီၢ်တဂၤအဂီၢ်ပုၤဆါထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ယုထာထီၣ်အီၤ-တၢ်ကဘၣ်မၤတၢ်ယုထာဒဲလဲၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်အိၣ်ပညီၣ်အိၣ်ဒဲလဲၣ်.

လံာ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအဂၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢအဟဲလၢ-

- နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်
- နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ပုၤကတီၢ်ခဲးတၢ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
- နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအလီၢ်ခါၣ်သး

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဆူၣ်ညါဘၣ်ယးနီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဘျီ ၂၀၁၄ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်.လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ကိၣ်ကးကရၢအပုၤယဲၤဘျးစလၢအမ့ၢ် www.mhc.wa.gov.au မ့ၢ်တမ့ၢ်ကိးဘၣ်လိတဲစိဆူၣ်(၀၈)၆ ၂၇၂၁၂၀၀ န့ၣ်တက့ၢ်.

This document can be made available in other languages and alternative formats on request.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢပုၤတၢ်အပူၤ

တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢပုၤတၢ်အပူၤတခါ(လံာ်တက့ၢ်ဒီး5A)မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တခါလၢအအိၣ်လၢနီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဘျီ ၂၀၁၄အဖီလံာ်လၢနကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါဒဲပုၤဆါလၢမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢတအိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထာလၢပုၤတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတဘျီအံၤဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်ယးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်ဒီးတၢ်လၢနမ့ၢ်လၢက့ၢ်စိအီၤသ့ဖဲနမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢပုၤတၢ်အပူၤအဖီလံာ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအလီၢ်တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢပုၤတၢ်အပူၤလဲၣ်.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးလၢပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကလုာ်အဖီလၢန့ၣ်(လၢတၢ်ကူၤမိၤနီၣ်5A)တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢနကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤက့ၢ်တၢ်လံၤန့ၣ်ဒီးဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢ-

- နအိၣ်ဒီးနီၣ်သးတၢ်ဆူတၢ်ဆီဒီးလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤ,
- ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆူဘၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤတခါ.တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢနကတၢ်အဂီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢပုၤအဂၤတၢ်အဂီၢ်အယိၤ,
- ဖဲန့ၣ်တအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခွဲၣ်ဒၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်လၢနကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်ဘၣ်ယးတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအဂီၢ်,
- နတလိၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်န့ၣ်ဆူတၢ်ဆူဟံၣ်လၢနကမၤန့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအဂီၢ်.ဒီး
- လၢတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကလုာ်အလီၢ်ကျဲအဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်ယံးလၢအစ့တအိၣ်ဝဲဒၣ်နီၣ်တဘီၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်အခီပညီအိၣ်ဝဲလၢနဂီၢ်ဒ်လဲၣ်.

ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်တခါအခီပညီန့ၣ်နအိၣ်ဆိးလၢပုၤတၢ်အပူၤဆူညါသ့ဝဲ(အခီအိၣ်လၢဟံၣ်မ့ၢ်လဲၣ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢတၢ်လဲၣ်ဒီးလဲၣ်အိၣ်အိၣ်)သန့ၣ်ကုၤမ့ၢ်လၢနသမၤလၢနကမၤန့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအယိၤနကဘၣ်တူၢ်လိၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤပၢ်အိၣ်လၢနဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အစ့ၤကတၢ်တလၢတဘျီနကဘၣ်တၢ်မၤက့ၢ်န့ၣ်လၢပုၤလၢအန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤလၢကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတဂၤမ့ၢ်တဖၣ်လၢပုၤအမၤတၢ်မၤဒ်အံၤလၢအဂၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးနကဘၣ်ဟဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

နကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤခဲလၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အိၣ်လၢပုၤလၢအန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤလၢကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်ပၢ်လီၤတၢ်လံၤအိၣ်လၢတၢ်သိတၢ်ဘျီလၢနကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲလၢနပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကလုာ်တခါအံၤတခါမိၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကလုာ်လၢနဂီၢ်တခါ(အခီနတဖၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်န့ၣ်မးသိမ့ၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ)ဒီးနကသံၣ်သရၣ်မၤန့ၢ်တၢ်လံၤကျိၤကျဲၤလၢအဂၤတဖၣ်ဒ်သးနကလူၤပိာ်မၤထွဲအဂီၢ်.လၢတၢ်အိၣ်သးဒ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအ

လူၤသ့ၣ်ခါပတၢ်ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

နကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်န့ၣ်“တၢ်လူၤသ့ၣ်ခါပတၢ်လံၤဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ”တဲာ်ဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်ယးနတလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ကလုာ်.ဒီးတၢ်လၢနကလိၣ်မၤအိၣ်လၢနကလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကလုာ်တခါနကဘၣ်တၢ်ဆူန့ၣ်ကဒီးန့ၣ်“တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟဲထီၣ်”တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လိာ်တကျိၢ်အခီလၢအဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်တၢ်ကလုာ်လၢနကဘၣ်လဲၣ်အုတၢ်လီၤလီၤဆိဆိ(အခီဒ်တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒီးမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်ဆိဟံၣ်).တၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤလီၤဆိဆိလၢနတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဒၣ်တခါ.၀၇၈ကီၢ်အမူၤဒါခိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်တၢ်တီထီၣ်ဆူလီၤအမူၤဒါခိၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကဘၣ်တၢ်ဆူလီၤအိၣ်လၢကလဲၤအိၣ်န့ၣ်ဒီးလဲၣ်ကိးန့ၣ်ဆူတၢ်လီၤန့ၣ်န့ၣ်နကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တခါန့ၣ်အသးသမူယံာ်ထဲလဲၣ်.

ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအကလုာ်တခါအသးသမူထီၣ်ဘးၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.တၢ်ကလုာ်အမ့ၢ်န့ၣ်.အကတၢ်တန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်က့ၢ်လီၤအိၣ်လၢလိာ်တကျိၢ်ဒ်5Aအလီၤ.လိာ်န့ၣ်နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်လီၤ.

တၢ်ကလုာ်န့ၣ်အကတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်.နပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဒီးန့ၣ်တၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤလၢကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်န့ၣ်တၢ်ကလိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်အုညါမ့ၢ်မ့ၢ်တလိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကလုာ်ထီၣ်ဘးၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်သ့ဝဲဒၣ်တဘျီၤဘျီဒ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အိၣ်အသိးတုၤလၢနအိၣ်မ့ၢ်ထီၣ်ဒီးတလိၣ်လၢတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ယးတၢ်ကြးသးထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်အံၤန့ၣ်တၢ်လိာ်မ့ၢ်တသ့တခါ.နသံၣ်ကျဲၤနကသံၣ်သရၣ်လၢအကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိလၢအကကျဲၤန့ၣ်လၢနကထံၣ်လိာ်သးဒီးကသံၣ်သရၣ်မၤတၢ်ဒ်သိးဒီးအိၣ်တဂၤလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤအုညါအဂီၢ်တကျိၢ်.ကသံၣ်သရၣ်လၢအကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိခါဂၤတဂၤအံၤကဘၣ်ထံၣ်န့ၣ်လၢဝ၄သီအတီၢ်ပုၤလၢအကဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်ကလုာ်အံၤကြးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လဲၣ်တကြးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်သံကျဲၤဝဲဒၣ်လၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤအုညါအဂီၢ်သန့ၣ်ကုၤန့ၣ်မ့ၢ်တခါဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်နီၣ်တခါ.တၢ်ကလုာ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်အုညါတသ့ဘၣ်(မ့ၢ်မ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤအုညါအံၤတၢ်တဟ့ၣ်အိၣ်ဘၣ်ခိဖျိလၢနတလဲၤထီၣ်တၢ်သ့ၣ်န့ၣ်မးသိအယိၤ,လၢတၢ်အိၣ်သးဒ်အံၤအပူၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကလုာ်အံၤအုညါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအတၢ်ကလုာ်တခါန့ၣ်အသးသမူကတၢ်ဝဲဒ်လဲၣ်.

နပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤတသ့က့ၤအိၣ်တသ့လၢဘၣ်ဝဲ-

- အမ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သီလၢာ်ကွဲၣ်ဒီးတလဲၤလၢအုညါဘၣ်အခါ.မ့ၢ်တဖၣ်
- လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤ.နကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢနအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလံၤဒီးတၢ်တလိၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်လၢပုၤတၢ်အပူၤအတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအယိၤတၢ်မၤကတၢ်ကွဲၣ်အိၣ်.မ့ၢ်တဖၣ်
- နကသံၣ်သရၣ်မၤက့ၢ်န့ၣ်ဒီးဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢနလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢတၢ်ဆိဟံၣ်အပူၤ.ဒီးမၤဝဲတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကမၤန့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢတၢ်ဆိဟံၣ်အပူၤမ့ၢ်တဖၣ်
- နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခွဲၣ်အစံၣ်ညိၣ်ကျိၢ်အဘျီၣ်ကျိၢ်ကဒါက့ၤနတၢ်ဂ့ၤဒီးဆၢတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢနတလိၣ်ကဲလၢပုၤဆါလၢအဒီးန့ၣ်တၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤလၢနီၣ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢတအိၣ်ဘၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

နအိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢနက-

- ဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျိၤဘၣ်ယးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ကဘၣ်စံးဆၢနတၢ်သံကျဲၤတဖၣ်
- ယုထၢထီၣ်ပုၤလၢတၢ်ယုထၢထီၣ်တဂၤ(ကွၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ယုထၢထီၣ်ပုၤတဂၤအတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအလံာ်အပူၤ)
- န့ၣ်လီၤပၢ်ယုၣ်လၢတၢ်မၤဝဲဒၣ်နတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤ.တၢ်အိၣ်ထွဲမၤစၢဒီးတၢ်စံၣ်လီၤတၢ်ဆိဟံၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
- တၢ်အိၣ်သဒဲၣ်သဒဲးဒီးတၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်ခူလၢ
- တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်ဆူတၢ်ဆိအတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်(တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကမိၣ်ယံးအိၣ်လီၤ.)
- တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိအဂၤတဂၤအအိၣ်-နသံၣ်ကျဲၤနကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိအအိၣ်သ့မ့ၢ်တဖၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမၤတၢ်ဆိအခိၣ်ကျိၢ်(လိတဲစိ-၉၂၂၄၄၄၂)လၢတၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်တၢ်အံၤအဂီၢ်
- တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခွဲၣ်ဆူတၢ်ကတီၢ်ခဲးတၢ်အတၢ်မၤစၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ(လိတဲစိၤ၈၀၀၉၉၉၀၅၇)န့ၣ်လီၤ.နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခွဲၣ်ဆူအပူၤကတီၢ်ခဲးတၢ်ကဆဲးကျိးန့ၣ်လၢဂ့ၤအတီၢ်ပုၤ(၂၄န့ၣ်ရဲၣ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ယးနတၢ်ကဲထီၣ်ပုၤဆါလၢတၢ်ကူၤမိၤယၢၤကျိၤအိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.